

СА СВЯТАМ ВЯСНЫ І ПРАЦЫ! З НАШЫМ ЮБІЛЕЕМ, ШАНОЎНЫЯ СЯБРЫ!

Дзень 1-га Мая – веснавое свята, якое шырока адзначаецца ў нашай краіне і далёка за яе межамі на асэнсуйваецца не толькі як пара аднаўлення прыроды, але і як крок да далейшага аднаўлення міралюбівых сіл, імкнення да ўсяго лепшага, што можна здзейсніць на планеце Зямля.

Сёлетні першамайскі дзень для нашага калектыву – асаблівы. Мы будзем адзначаць не толькі ўсенароднае свята, але і 30-гадовы юбілей другога ў Беларусі Гомельскага дзяржаўнага ўніверсітэта, які быў створаны на базе былога педінстытута імя В.П.Чкалава.

Рэктарат, грамадскія арганізацыі горача віншуюць увесь калектыв універсітэта са святам вясны і працы, з юбілеем вядучай вышэйшай навучальнай, навуковай і культурнай установы Беларускага Палесся.

Шаноўныя сябры! Усім вам моцнага здароўя, узнёслага настрою, плённай працы і вучобы, асабістага шчасця, вялікіх здабыткаў на карысць нашай незалежнай суверэннай дзяржавы.

ГАЗЕТА ГОМЕЛЬСКАГА ДЗЯРЖАЎНАГА УНІВЕРСІТЭТА ІМЯ ФРАНЦЫСКА СКАРЫНЫ

Гомельскі універсітэт

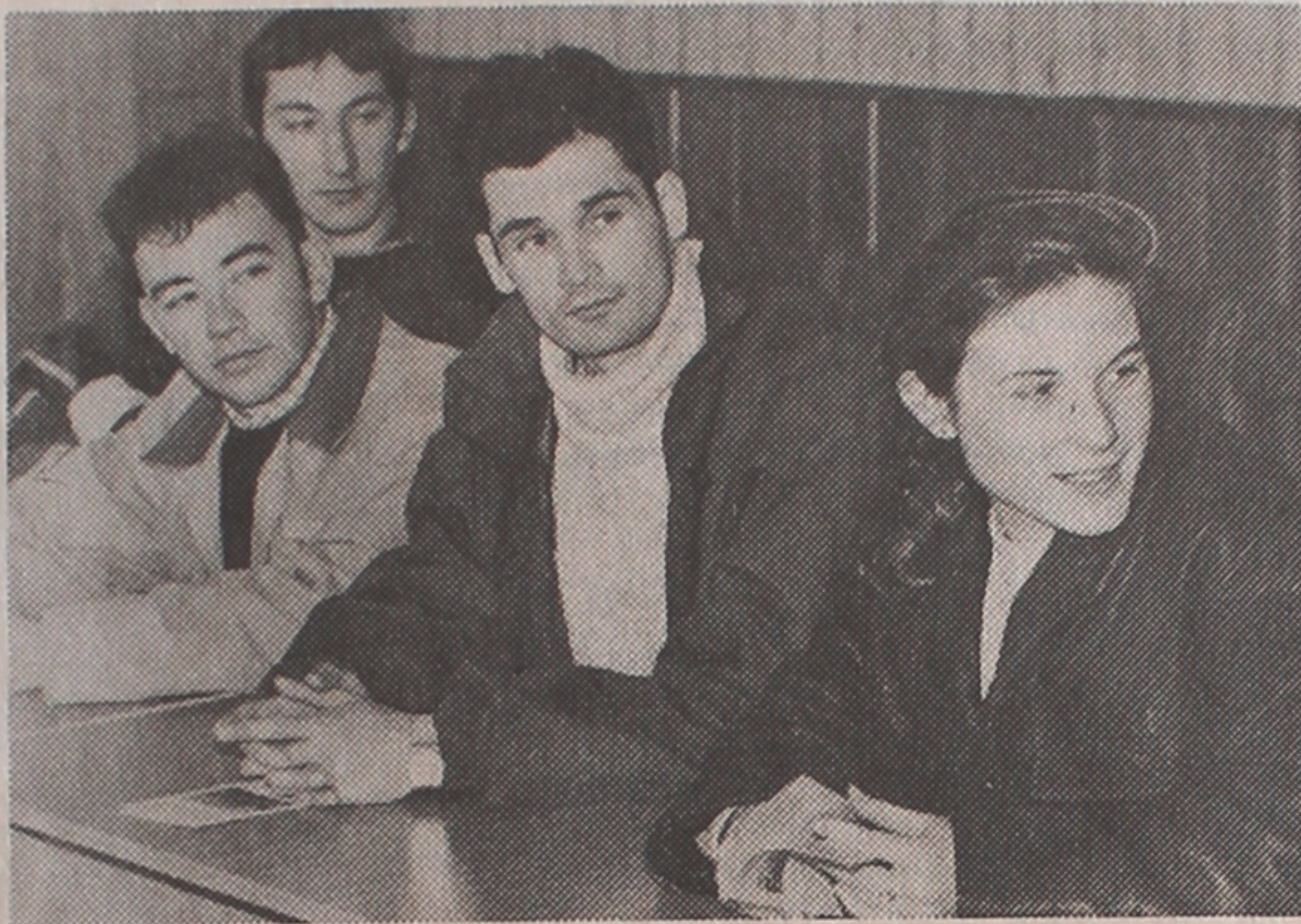

№ 7 (963) ЧАЦВЕР, 29 красавіка 1999 г. Газета заснавана ў верасні 1969 года Выходзіць два разы ў месяц Цана дагаворная

**ПАПАЎНЕННЕ
ЛАЎРЭАТАЎ
СКАРЫНАЎСКИХ
ЧЫТАННЯЎ**

У сярэдзіне красавіка адбылося пасяджэнне конкурснай камісіі ўніверсітэта, якая разгледзела паступіўшыя навуковыя працы, вылучаныя кафедрамі і факультэтамі на традыцыйныя штогадовыя скарынаўскія чытанні. Сёлета да ліку лаўрэатаў далучацца кандыдат біялагічных навук, дацэнт кафедры батанікі і фізіялогіі раслін М.М.Дайнека, кандыдат педагагічных навук, дацэнт кафедры педагогікі Ф.У.Кадол, кандыдат юрыдычных навук, загадчык кафедры крымінальнага права і працэсу, дэкан юрыдычнага факультэта Ю.А.Ключнікаў, кандыдат фізіка-матэматычных навук, дацэнт кафедры алгебры і геаметрыі В.Р.Сафонаў, кандыдат філасофскіх навук, дацэнт кафедры філасофіі А.А.Фяськоў.

Скарынаўскія чытанні, з якімі выступаць названыя аўтары, адбудуцца на пашыраным майскім пасяджэнні Савета ўніверсітэта.

ВІНШУЕМ!
Рэктарат і грамадскія арганізацыі ўніверсітэта, выкладчыкі, супрацоўнікі і студэнты віншуюць **У.В.БУРАКОЎСКАГА** з кафедры вышэйшай матэматыкі, **В.М.ВЕРАМЕЕВА** і **А.Ю.ЖУК** з кафедры заалогіі і аховы прыроды, **А.М.ЧЭРКАС** з кафедры тэорыі і практыкі англійскай мовы з выпадку прысваення ім БелВАКам вучонага звання дацэнт.

Як паведамлялася ў нашай газеце, нядаўна ва ўніверсітэце знаходзілася дэлегацыя з Францыі – выкладчыкі і група студэнтаў з Оверньскага ўніверсітэта Клермон-Феран-І на чале з яго віцэ-рэктарам, садырэктарам Франка-Беларускага інстытута кіравання прафесарам Морысам Шэневуа.

Гасцей цёпла прымалі ў рэктараце ГДУ. На здымку: у час сустрэчы рэктара Л.А.Шамяткова з французскімі гасцямі.

Фота У.Чысціка.

**ДЛЯ ЗГРУНТАВАННЯ
ТВОРЧЫХ СІЛ**

Мінула амаль два гады як у нашай краіне быў створаны і юрыдычна аформлены Беларускі саюз літаратурна-мастацкіх крытыкаў (БСЛМК). Гэта – добраахвотная грамадская творчая арганізацыя, якая аб'ядноўвае літаратурных і мастацкіх крытыкаў, літаратуразнаўцаў і мастацтвазнаўцаў, культуролагаў, сацыёлагаў, журналістаў, эканамістаў і іншых творчых работнікаў у сферы мастацкай творчасці. Днямі ў яго структуру ўвайшло першае абласное аддзяленне – Гомельскае. Арганізацыя ў нашым універсітэце. На яго былі запрошаны члены творчых саюзаў Беларусі, вучоныя філалагічныя дысцыплін. Прысутныя заслухалі кароткае выступленне

намесніка дырэктара па навуковай рабоце Інстытута літаратуры імя Я.Купалы Нацыянальнай акадэміі навук Беларусі, доктара філалагічных навук, члена прэзідыума рады БСЛМК С.С.Лаўшука, які расказаў аб мэтах і задачах новай творчай арганізацыі. Ён была падкрэслена заканамернасць стварэння яе першага аддзялення іменна на Гомельшчыне. У нашым рэгіёне шмат літаратураў, мастакоў, музыкантаў, прадстаўнікоў іншых жанраў мастацтва і сучаснай творчасці. З'яднанне ў новым шматпрофільным саюзе будзе садзейнічаць прафесійнаму росту творцаў, больш шырокаму асветленню і прапагандзе іх дасягненняў. Старшынёй Гомельскага абласнога аддзялення БСЛМК абраны прарэктар па вучэбнай і выхаваўчай рабоце нашага ўніверсітэта кандыдат філалагічных навук, дацэнт М.М.Воінаў. Былі выбраны таксама яго намеснікі і рэвізійная камісія.

**ЧЫТАННІ,
ПРЫСВЕЧАНЫЯ
С.НЕКРАШЭВІЧУ**

У асяроддзі навукоўцаў добра вядома імя выдатнага мовазнаўцы ўрадженца Гомельшчыны С.Некрашэвіча. Днямі яму былі прысвечаны традыцыйныя чацвёртыя па ліку рэспубліканскія навуковыя чытанні, якія праходзілі ў нашым універсітэце. Уступным словам іх адкрыў прарэктар па навуковай рабоце ГДУ прафесар Д.Р.Лін. На пленарным пасяджэнні з дакладамі выступілі прарэктар па навуковай і выхаваўчай рабоце нашага ўніверсітэта дацэнт М.М.Воінаў, дактары філалагічных навук, прафесары Р.М.Казлова, А.А.Станкевіч, І.Ф.Штэйнер. Затым навуковыя чытанні працягваліся ў чатырох секцыях. На іх было заслухана і абмеркавана звыш 40 дакладаў, з якімі выступілі навукоўцы Гомеля, Мінска, Брэста і Гродна. Для гасцей былі наладжаны экскурсіі ў Веткаўскі музей і ўніверсітэцкі музей Ф.Скарыны.

Ведай нашых!

“КАРАЛЕВА ВЯСНА-99”
Цяпер для ўсіх нас конкурсы прыгажосці, на якіх выбіраюць самых розных “міс” – ад сусветнага да гарадскога ўзроўня, ужо не з'яўляюцца суцэльнай экзотыкай. Дзякуючы тэлебачанню, мы маглі назіраць не адно захапляючае шоу па абранню ўсемагчымых супермадэляў, міс-фота, міс-зачараванне і г.д. Гледзячы на такія конкурсы, не адна дзяўчына марыла апынуцца на подыуме і атрымаць заповітнае званне “каралевы”. Для Веры Чарняўскай, першакурсніцы філалагічнага факультэта нашага ўніверсітэта, такая, здавалася б, неажыццявімая мара сёння стала рэальнасцю. Яна рызыкнула прыняць удзел у міжнародным студэнцкім конкурсе грацыі і артыстычнага майстэрства. А перад гэтым яна разам з іншымі прадстаўніцамі расійскіх і беларускіх ВНУ стала пераможцай адборачных вузаўскіх тураў гэтага конкурсу. Традыцыйна гэтае мерапрыемства (ужо ў пяты раз) праводзілася па ініцыятыве Акадэміі МУС Беларусі пры актыўным садзейнічанні саюзаў моладзі Беларусі і Расіі. У фінале ў г.Мінску прыгажуні з Расіі і Беларусі змагаліся за тытул “Каралева вясна-99”, да якога змаглі дайсці 7 беларускіх дзяўчат і 8 расіянак. Конкурс выявіў самых розных таленты яго ўдзельніц. Дзяўчаты маглі самі выбіраць, які з іх (на свой густ) прадэманстраваць на сцэне: праспяваць, станцаваць, прадэкламаваць. Канкурэнцыя была сур'ёзнай. Але журы абрала сёлета “Каралевай вясны” менавіта нашу студэнтку. Яшчэ дзве дзяўчыны атрымалі ганаровыя тытулы конкурсу: “Міс-зачараванне” і “Міс-грацыя”. Імі сталі адпаведна студэнткі з Варонежскага педагагічнага ўніверсітэта і Акадэміі МУС Беларусі. Гомельскі ўніверсітэт быў прадстаўлены на гэтым конкурсе яшчэ адной нашай студэнткай – чацвёртакурсніцай біялагічнага факультэта Веранікай Шыцікавай. Журы адзначыла яе артыстычныя здольнасці спецыяльным прызам. Да сказанага хочацца дадаць: ведай нашых!
Т.ДУБЯК.

На здымку: у рабоце рэспубліканскага семінара "Удасканалванне форм і метадаў інфармацыйнай і выхаваўчай работы са студэнтамі", які праходзіў на базе нашага ўніверсітэта ў сярэдзіне красавіка, прымаў удзел начальнік Галоўнага ўпраўлення сацыяльнай і выхаваўчай работы Міністэрства адукацыі рэспублікі Г.А.Бутрым, які выступіў на пленарным пасяджэнні.

Фота У.Чысціка.

Цифры и размышления

ОТ НАДЕЖД К ДОВЕРИЮ

Давно уже стали привычными выступления психологов в средствах массовой информации, становясь всё более реальной альтернативой звёздным откровениям талантливых прорицателей. И уже давно на прилавках магазинов перестали быть редкостью книги из серии "Помоги себе сам". Сначала они создали ореол таинственности и живого интереса, которые со временем, вместе с профессионализацией психологии, трансформировались в настороженность: "Неужели кто-то знает меня лучше, чем я сам? (Ведь у меня столько тайн от других!.. или: Меня так давно уже никто не понимает!..)", положившую систему незыблемых критических положений, названных впоследствии житейской психологией. И всё же, это лишь условная настороженность, мнение психолога по-прежнему многие принимают с большим доверием, продолжая задавать самые разнообразные вопросы. Эти вопросы протянулись от отчаянного "Зачем всё это нужно?" до любопытного "А что значит, когда моя внучка рисует?"... Подобные вопросы были задаваемы за почти пятилетний отрезок работы университетской лаборатории прикладной психологии, в течение которого нашими посетителями стали как студенты, так и сотрудники университета, которые, несмотря на отсутствие широкой информации о нашей работе, все-таки находили с нами контакт. Он то и позволил нам почувствовать, что психологу в действительности всё же больше доверяют, и что недоверие на поверку оказывается выражением требовательности в связываемых с психологией надеждах.

Что же касается основных проблем обращавшихся студентов (в нашем опыте, начальных курсов), то ими стали проблемы ситуативной тревоги и самооценки в сессионный период. Данное переживание для некоторых приобретает весьма большую интенсивность в сочетании со сложностями взросления внутри родительской семьи. В трудных ситуациях начинающейся личной жизни (из числа около 200 студентов, опрошенных в ноябре, половина уже имеют парня или девушку) молодые люди теряют привычные ранее ориентиры, оказываясь в ситуации выбора между прежним положением взрослеющего ребенка и новой ролью самостоятельного человека (примерно 1/6 студентов-первокурсников согласно тому же опросу переживают этот период расхождения во мнениях с родителями в особенности болезненно). Данный факт необходимо дополнить информацией о том, что практически все пер-

вокурсники (свыше 95%) материально поддерживаемы родителями, и 75% опрошенных проживают совместно с ними. При определенных обстоятельствах эти факторы могут рассматриваться как показатели критического волнения и нестабильности студенческой среды.

Примерно 2/3 опрошенных склонны настаивать на самостоятельном решении важных проблем, оставшиеся — считают в таких ситуациях необходимым принятие во внимание мнения родителей. Мы считаем эту величину важной в оценке динамики развития молодёжи. Ведь именно эта самостоятельность впоследствии оформляется в живой поток инициативы, на которую столь многие сейчас возлагают надежды. В совокупности с вышеприведенными цифрами мы можем предположить, что весьма большая часть студентов всё ещё готовится к преодолению часто протекающих болезненно этапов (неизбежных и закономерных) личностного становления. И мы будем очень рады, если они, столкнувшись с трудностями в этой ситуации, сделают свой выбор в пользу доверия психологу.

Другой категорией обратившихся в психологическую службу были родители. Их интересовало развитие и становление ребёнка. Данный вид консультирования также показал свою перспективность, и сегодня мы готовы к проведению такой работы как со студенческими семьями, так и с детьми преподавателей.

Работа лаборатории также стала полезной и для нескольких практикующих психологов, заинтересовавшихся подготавливаемыми нами материалами. Сотрудничество такого рода стало возможным благодаря начавшейся работе над имеющимся современным психодиагностическим инструментарием.

Опыт пяти месяцев работы уже довольно отчетливо выделил и надёжно закрепил за нами эти направления, обозначив ориентиры для дальнейшего научного развития.

Наш телефон — 57-94-79, позвонив по которому, вы можете сообщить нам о том, какого рода консультация была бы интересна для Вас или для Ваших близких. Также нам было бы важно Ваше мнение о необходимости телефона доверия, созданию которого вы можете поспособствовать самым непосредственным образом.

В.АНФИЛОВ, психолог лаборатории.

Студэнцкая навука

ВУЧЫЦА ДАСЛЕДАВАЦЬ

"Біяразнастайнасць і навакольнае асяроддзе" — пад такім дэвізам на біялагічным факультэце прайшла навуковая студэнцкая канферэнцыя. Яна пачалася з пленарнага пасяджэння, на якім з дакладамі выступілі 8 студэнтаў III-V курсаў. Журы прызнала лепшымі і адзначыла граматамі даклады студэнтаў IV курса І.Барсукова, А.Байковай, а таксама пяцікурснікаў У.Собчанкі і С.Шэйко.

У секцыйных пасяджэннях, якія праводзіліся на кафедрах факультэта, прынялі ўдзел 106 студэнтаў I-IV курсаў. Сярод іх 42 даклады былі заслуханы на секцыі кафедры хіміі, 31 — на кафедры фізіялогіі чалавека і жывёлін, 20 — заалогіі і аховы прыроды, 13 — батанікі і фізіялогіі раслін.

У рэфэратыўных паведамленнях студэнтаў I-II курсаў разглядаліся пытанні аб відавочнай разнастайнасці флары і фауны гомельскага рэгіёна, аб уплыве антрапагенных нагрузкаў на ўстойлівасць экалагічных сістэм. Асабліва ўвага надавалася пытанню удзелу розных таксікантаў у біялагічным кругавароце. У шэрагу дакладаў абмяркоўваліся пытанні аб уплыве вынікаў чарнобыльскай аварыі на жывыя арганізмы.

Студэнты III-IV курсаў прадставілі даклады, якія ўтрымліваюць эксперыментальныя дадзеныя, атры-

манія ў ходзе выканання даследчай работы.

За лепшыя даклады на секцыйных пасяджэннях дзюжыра А.Ерафеева, чацвёртакурснікі Т.Маскалец і І.Астапчык, студэнтка V курса І.Кузькіна адзначаны граматамі.

Правядзенне канферэнцыі суправаджалася арганізацыяй выстаўкі мастацкіх і дэкаратыўна-прыкладных работ. 84 экспанаты, аўтарамі якіх з'яўляліся 36 студэнтаў, дазволілі глыбей пазнаёміцца з іх творчымі інтарэсамі і захапленнямі. Сярод вялікай разнастайнасці экспанатаў журы было цяжка выбраць найбольш цікавыя. Аднак і тут адзначаны найлепшыя работы, прадстаўлены першакурснікамі А.Сядляр і В.Міньковай.

Правядзенне такіх канферэнцый уносіць значны ўклад у вучэбны працэс, пашырае круггляд, прывівае навыкі работы з навуковай літаратурай. Пацвярдзэннем гэтаму з'яўлялася вялікая актыўнасць студэнтаў пры падрыхтоўцы і абмеркаванні дакладаў і паведамленняў.

М.ІВАНЧЫКАЎ,

адказны за навукова-даследчую работу студэнтаў на біяфаку;

Н.ДРАЗДОВА,

адказная за НДРС на кафедры хіміі.

Камп'ютэрызацыя навучання

З УПЭЎНЕНАСЦЮ Ў ЗАЎТРАШНІМ ДНІ

Пра кафедру "Аўтаматызаваныя сістэмы апрацоўкі інфармацыі" ва ўніверсітэце гавораць даволі часта. І падстаў для гэтага дастаткова: удзел у распрацоўцы праграмага забеспячэння для АСҚ ГДУ, арганізацыя і пабудова оптавалаконнай камп'ютэрнай сеткі, высокі конкурс пры паступленні ва ўніверсітэт. Бадай, не знойдзеца тут аддзела або кафедры, якія б не звярталіся на кафедру АСАІ за дапамогай па рабоце на камп'ютэры. На кафедры вядзецца падрыхтоўка спецыялістаў, якія маюць поўны спектр ведаў аб сучаснай вылічальнай тэхніцы: элементная база, архітэктурна сучасных ЭВМ, мовы праграмавання, сучасныя аперыйныя праграм. Студэнты атрымліваюць навыкі правядзення дыягностыкі і рамонту ЭВМ, ведаюць перадачу і пераўтварэнне інфармацыі, работу ў лакальных і глабальных камп'ютэрных сетках, працуюць з многімі графічнымі паке-тамі, здольныя праектаваць і ствараць аўтаматызаваныя сістэмы апрацоўкі інфармацыі. І вось зноў ёсць падстава для размовы — на кафедры АСАІ адкрыўся свой кафедральны вылічальны цэнтр. Карэспандэнт нашай газеты сустрэўся з загадчыкам кафедры АСАІ дацэнтам Алегам Міхайлавічам Дземідзенкам. Вось што ён раскажаў:

— Сапраўды, у жыцці нашай кафедры адбылася падзея, да якой мы ішлі доўгіх пяць гадоў. Сучасная камп'ютэрная тэхніка развіваецца вельмі дынамічна. За 2-3 гады чарговая мадэль камп'ютэра поўнасьцю маральна старэе. Па гэтай прычыне наша кафедра апынулася перад выбарам — або знайсці крыніцы фінансавання і набыць штогод на 5-10 тыс. долараў ЗША сучаснага абсталявання, або закрываць спецыяльнасць. Альтэрнатывы не было.

За прайшоўшыя 5 гадоў мы змаглі знайсці крыніцы пазабюджэтнага фінансавання, набылі неабходную тэхніку і абсталяванне. З-за маральнага старэння іх зрабілі ўжо дзве карэнныя мадэрнізацыі ўсіх камп'ютэраў. І як завяршаючы этап — арганізавалі рамоні аўдыторыі 4-3 (корпус № 5), устанавілі ахоўную сігналацыю пазаведамаснай аховы, спраектавалі і зманціравалі з дапамогай спецыялістаў фірмы "Сервер" камп'ютэрную сетку і падключылі да яе каля 20 камп'ютэраў, сервер, сканер, прынтэры і рознае дадатковае абсталяванне. Работа абслуговаўчага персаналу на вылічальным цэнтры кафедры арганізавана ў дзве змены — з 8.00 да 20.00, хаця рэальная работа вядзецца і ў больш позні час, і па суботах. Акрамя студэнтаў дзённай і заочнай форм навучання вылічальным цэнтрам кафедры карыстаюцца слухачы факультэта павышэння кваліфікацыі і перападрыхтоўкі кадраў, а таксама школьнікі г.Гомеля. Акрамя таго, мы стараемся ніколі не адмаўляць тым, хто звяртаецца да нас за дапамогай.

Калектыў кафедры, выкладчыкі, лабаранты і аспіранты прыклалі немалыя намаганні для таго, каб стварыць свой вылічальны цэнтр. Але, безумоўна, усе нашы намаганні былі б дарэчнымі, калі б не дапамога і падтрымка адміністрацыі ўніверсітэта. Хацелася б выказаць словы ўдзячнасці ў адрас рэктара ўніверсітэта Л.А.Шамяткава, першага прарэктара М.В.Селькіна, дэкана фізічнага факультэта С.В.Шалупаева, галоўнага бухгалтара І.А.Курвай і ўсёй бухгалтэрыі, начальніка планова-фінансавага аддзела С.Я.Пашук.

Дзякуем таксама камп'ютэрным фірмам, з якімі мы падтрымліваем цесныя сяброўскія адносіны, — "Галактыка", "ШанЦ", "Камп'ютэры і перыферыя" і інш.

Да адкрыцця вылічальнага цэнтра наш даўні партнёр — мінская фірма "БелКомДата" бясплатна перадала для вырабу вучэбных дапаможнікаў больш за 60 блокаў і вузлоў ад камп'ютэраў. Прадстаўніцтва фірмы INTEL у Рэспубліцы Беларусь выказала пажаданне перадаць нам набор блокаў для зборкі 10 камп'ютэраў і аднаго сервера на базе мікрапрацэсара Pentium II.

Нельга не нагадаць і аб навукова-камерцыйнай фірме "Сервер", з якой нас звязвае дагавор аб супрацоўніцтве і гады сумеснай работы. Мы правялі разам з ёй шэраг семінараў і выставак, штогод на базе НВП "Сервер" праходзяць практыку нашы лепшыя студэнты, нам перададзена ў выглядзе бясплатнай дапамогі вялікая колькасць блокаў і вузлоў для ЭВМ. А як можна ацаніць тыя шматлікія кансультацыі і дапамогі ў рамонтах?

Кафедра "Аўтаматызаваныя сістэмы апрацоўкі інфармацыі" ўпэўнена глядзіць у заўтрашні дзень. Мы маем дакладную пазіцыю па развіцці матэрыяльна-тэхнічнай базы, сфарміраваны новыя стандарты па новаму вучэбнаму плану нашай спецыяльнасці, ідзе абнаўленне і падрыхтоўка выкладчыцкіх кадраў.

Сёння перад намі стаіць пытанне падрыхтоўкі спецыялістаў па новых спецыялізацыях у рамках нашай спецыяльнасці. У прыватнасці, на пасяджэнні Гомельскага абласнога выканаўчага камітэта прынята рашэнне хадайнічаць перад Саветам Міністраў Рэспублікі Беларусь аб падрыхтоўцы тэхнічных спецыялістаў для Гомельскага абласнога тэлерадыёаб'яднання на базе нашай кафедры.

Да 200-годдзя з дня нараджэння генія рускай літаратуры

“НЕ, ЎВЕСЬ Я НЕ ПАМРУ...”

Друг сумны мой, машучы моцным крылом,
Крывавую траву клею пад акном.

Клею і кідаю, глядзіць ён ў акно
І нібы задумаў са мною адно.
Завёць мяне крыкам, паглядам сваім
І хоча прамовіць: “Давай уляцім!”

М.Багдановіч даволі глыбока ведаў творчасць А.Пушкіна. Ягоня выказванні, асабліва артыкул “Две заметки о стихотворениях Пушкина”, былі высока ацэнены знаўцамі творчасці вялікага рускага паэта. Варта зазначыць, што артыкул у Поўным зборы твораў друкуецца па аўтарытэтай кнізе “Пушкин и его современники. Материалы к исследованию”, якая выйшла ў Петраградзе ў 1917 годзе. Аб важкасці і значнасці даследавання нашага пісьменніка сведчыць тое, што яго артыкул быў апублікаваны побач з працамі прызнаных пушкіністаў. Спасылася на М.Багдановіча і вядомы філолаг акадэмік В.Вінаградзкі ў грунтоўным даследаванні “Стиль Пушкина” (1941).

“Трудно сказать, — пісаў М.Багдановіч, — что имеем мы тут перед собой: перелетки ли пушкинского стихотворения или, наоборот, чисто народную песню, которою, в таком случае, воспользовался, как материалом, Пушкин. За первое предположение, казалось бы, ругается довольно необычная для народной песни правильность ритма и несколько подозрительное слово «пища», да еще с эпитетом «кровавая». Однако отсутствие рифм именно в той части песни, которая совпадает с пушкинским текстом, говорит как будто об обратном. К тому же правильность ритма — отнюдь не редкость для тюремных песен; во всяком случае в них она встречается чаще, чем в каких-либо иных (если только не считать частушек, плясушек и, пожалуй, солдатских песен)”.

Дарэчы, у “Выбраных творах” А.Пушкіна, выдадзеных да 150-годдзя з дня нараджэння вялікага паэта, верш пад назвай “Вязень” змешчаны ў перакладзе Пятра Глебкі:

Сяджу я за кратамі вязнем гады,
Узрослы ў няволі арол малады —
Мой сумны таварыш — махае крылом,
Крывавую ежу дзяўбе пад акном.

Дзяўбе і кідаю, глядзіць ён ў акно,
Нібы ён са мною задумаў адно;
Завя мяне зіркам і крыкам сваім
І вымавіць хоча: “Давай паляцім!”

Калі сказаць сумленна, то пераклад М.Багдановіча ніколі не ўступае П.Глебкі, хаця раздзяляюць іх амаль чатыры дзесяцігоддзі. І не проста дзесяцігоддзі, а эпоха, у якую адбыліся рэвалюцыя, дзве сусветныя вайны і ў пэўным сэнсе рэвалюцыя ў мове, літаратуры, культуры ўвогуле.

Па слунай заўвазе Н.Гілевіча, М.Багдановіч меў выключнае пачуццё меры ў прапорцыі, і ў гэтых адносінах з усіх беларускіх паэтаў мінулага і сучаснага ён самы блізкі да Пушкіна.

Да спадчыны А.Пушкіна беларускія перакладчыкі актыўна звярнуліся ў 30-я гады, калі краіна рыхтавалася ўшанаваць стагоддзе з дня смерці вялікага паэта. У сакавіку 1936 г. быў створаны рэспубліканскі камітэт па арганізацыі мерапрыемстваў, звязаных з гэтай падзеяй. У склад камітэта ўвайшлі вядомыя вучоныя, пісьменнікі, сярод якіх былі Янка Купала і Якуб Колас.

З гэтага часу ў перыяды пачалі з’яўляцца пераклады пушкінскіх твораў. Так, “Чырвоная змена” апублікавала вершы рускага паэта ва ўзнаўленні П.Глебкі. Потым ягоня беларускія перастварэнні вершаў “Вязень”, “Да Чаадаева”, “Птушка”, “Хмара”, “Каўказ”, “У Сібір” перадрукавалі газеты “Літаратура і мастацтва”, “Піянер Беларусі”, “Камунар Магілёўшчыны”, “Віцебскі пралетарый”.

Да трагічнага юбілею паэта беларускія перакладчыкі звярнуліся і да буйных і жанравых адносін твораў. Так, часопіс “Польмя рэвалюцыі” надрукаваў паэму “Каўказскі палоннік” у перакладзе М.Хведаровіча. Гэты ж часопіс у 1936 годзе змясціў сёмы раздзел рамана “Яўгеній Анегін” у перастварэнні А.Дудара.

Варта адзначыць, што ў 1936 годзе ўпершыню на беларускай мове выйшлі асобныя кнігі: “Выбраная проза”, дзе былі змешчаны “Аповесці Івана Пятровіча Белкіна”, “Стрэл”, “Мяцеліца”, “Трунар”, “Станцыйны наглядчык”, “Паненка-сялянка”.

У Вільні асобным выданнем выйшла “Казка пра рыбака і рыбку” у перакладзе Вінцука Адважнага, у 1937 годзе яна была апублікавана ў газеце “Піянер Беларусі” у больш дасканалым перакладзе А.Якімовіча.

Вялікім дасягненнем у перакладчыцкай справе з’явіліся беларускія перастварэнні “Меднага конніка” Янкам Купалам, “Палтавы” Якубам Коласам, “Барыса Гадунова” П.Глебкам, “Дуброўскага” і “Капітанскай дачкі” К.Чорным.

Але найбольшыя дасягненні ў азнамленні беларускамоўнага чытача з бессмяротнай музай класіка рускай літаратуры належала Аркадзію Куляшаву. Менавіта ён узяўся за вырашэнне складанай задачы — узяць сродкамі беларускай мовы найвялікшы раман у вершах “Яўгеній Анегін”. Каб ажыццявіць задуму, ён паспрабаваў свае сілы і паэтычныя здольнасці, пераклаўшы вершы “19 кастрычніка”, “Восень” і паэму “Цыганы”.

На пасяджэнні паэтычнай секцыі Саюза савецкіх пісьменнікаў Беларусі ў студзені 1938 года спецыяльна абмяркоўвалася пытанне аб перакладзе геніяльнага рамана “Яўгеній Анегін”. У прынятай пастанове адзначалася, што “паэтычная секцыя даручыла перакласці раман “Яўгеній Анегін” Броўку і Куляшаву. Пераклад павінен быць выканан у 1938 годзе”. Але толькі ў 1939 годзе, калі чытачы атрымалі здвоены пяты і шосты нумары часопіса “Польмя рэвалюцыі”, на яго старонках яны здолелі азнаёміцца з шостаю главай “Яўгенія Анегіна” у куляшоўскім перакладзе. Невядома, якімі прынцыпамі кіраваўся перакладчык, аддачы на суд чытачам менавіта гэтую главу ў першую чаргу. Аднак бясспрэчна тое, што яна адыгрывае значную ролю ў кампазіцыі твора і нясе вялікую нагрукку ў ідэйным змесце, з’яўляецца пераломнай у далейшым лёсе герояў.

Першая спроба мела поспех. Падбэдзёраны крытыкай А.Куляшоў узяўся рыхтаваць раман да асобнага выдання. Праз некаторы час ён быў гатовы і здадзены ў асобнае выдавецтва. Але грывнула вайна, і будучая кніга ў гранках загінула ў палыхаючым ад пажараў Мінску.

Пасля вызвалення Беларусі А.Куляшаву давялося зноў узяцца за творчую карпатлівую перакладчыцкую працу. І яна была завершана вельмі паспяхова. Новае знаёмства чытача з беларускім Анегіным паказала, што беларускі перакладчык узяўся на больш высокую ступень паэтычнага майстэрства ўвогуле і перакладчыцкага майстэрства ў прыватнасці.

Таму заканамерна, што ён стаў спраўдзеным настаўнікам для сваіх паслядоўнікаў, якія працягвалі і працягваюць перакладаць выключна багатую спадчыну, пакінутую нашчадкамі геніяльным А.Пушкіным.

М.ВОІНАЎ,

кандыдат філалагічных навук, дацэнт.

Калектывы-юбіляры

Творчы шлях у любога калектыва не бывае адназначна роўным і гладкім.

На тым ці іншым яго адрэзку сустракаюцца ўсемагчымыя перашкоды, што замінаюць далейшаму ўздыму. Але, як вядома, цяжкасці загартоўваюць, выпрацоўваюць жаданне іх паспяхова пераадоляваць, каб рухацца далей і даказваць сваю жыццяздольнасць.

Нешта падобнае адбылося і з універсітэцкім студэнцкім народным тэатрам “Люстэрка”. Былі ў яго і “зорныя” часы, калі ён кожнай сваёй чарговай прэм’ерай радаваў і здзіўляў глядачоў не толькі на сцэне ГДУ, але нават і абласнога драматычнага тэатра. Атрыманае ім ганаровае званне народнага таксама пра многае сведчыць: аб таленавітай рэжысуры, дасканалым пераўвасабленні студэнтаў-акцэраў.

Любы калектыв моцны сваім кіраўніком. Так было і ў “Люстэрку” (раней тэатр насіў назву “І. т.п...”), калі яго ўзначальваў

на пачатку акцёр аблдрамтэатра Аляксей Бычкоў. Захаваўся ў тэатры той першапачатковы запал, творчы дух і з прыходам суды потым новага рэжысёра Уладзіміра Ушакова, з якім самадзейны калектыв сустрэў сваё 20-годдзе. Потым па розных аб’ектыўных прычынах здарыўся ў “Люстэрку” творчы прастой. “Рэаніміраваць” сваё дзецішча ўзяўся А.Бычкоў. Пачаўся пошук студэнтаў, якія “хварэлі” тэатрам, нанова ствараўся калектыв.

Што з гэтага атрымалася, можна было ўбачыць на вечары, прысвечаным 25-годдзю

“Люстэрка”, які нядаўна прайшоў ва ўніверсітэце. На ім можна было ўпэўніцца, што тэатр зноў будзе жыць, ствараць, здзіўляць і радаваць глядача.

Т.НІКАЛАЕВА.

P.S. Студэнтка завочнага факультэта спецыяльнасці “Руская мова і літаратура” Таццяна Дарошка прыйшла ў “Люстэрка”, каб рэалізаваць сваю творчую, неардынарную натуру. А гэтыя паэтычныя радкі яна прысвячае 25-годдзю тэатра ГДУ.

Татьяна ДОРОШКО

И снова — сцена, рамки свет;
Подмостки славы, шелест лавров...
Смешно: забыла свой ответ
На реплику актера справа.

Суфлера нет, а зритель — вот он.
Пока не понял, но поймет,
Что зря билет в кармане комкал
И ждал, когда в театр войдет.

О небо! Вспомнила, конечно!
И рада этому до слез.
Хихикнул за спиной потешник
И пролетел букетик роз...

И вот уж занавес опущен.
Уходят зрители домой.
И где-то, среди эдемских кущей,
Смеется ангел молодой.

АЖЫВАЮЦЬ ВОБРАЗЫ Ў “ЛЮСТЭРКУ”

Николай МЕНЬШАКОВ

Будьте красивыми

... НЕ ТОЛЬКО ДАР ПРИРОДЫ

ТИМН ВЕЛИКОЙ ВЕСНЕ и ВЕЛИКОМУ СЫНУ РОССИИ

АЛЕКСАНДРУ СЕРГЕЕВИЧУ ПУШКИНУ
Весна пленительна цветами,
Сияет радостью, зовет.
Душа поет любви устами, -
Поет надеждой, счастье ждет.

Уста любви - бальзам летучий
Волшебной страстью осенил...
Как бог любви, душой певучей -
Цветущий май меня пленил.

Люблю весну, ее цветенье,
Душистый яблоневый цвет,
И пчел задумчивое пенье,
Лучистый утренний рассвет.

Расцвет весны... И ликованье
В зеленом храме Соловья;
Звучит там песнь - очарованье
И с ней поет душа моя.

Алексей ФЕСЬКОВ

КАКТУС

Взрастил я семена
Возлюбленных цветов,
Капризам их сполна
Служил без лишних слов.
Как дочерей растил,
Азартом упивался,
От радости кружил,
Успехом наслаждался.

С рассветами поил
Безвлажную культуру,
Безропотно лечил
Капризную натуру.
Болезненный росток
Просил тепла ночами,
Возможно, Юг, Восток
Родил его вначале.

Ладонями носил
Ему тепло от сердца,
Боясь, не хватит сил
Спасти его от смерти.
Окрепший стебелек
Со мною целовался,
Колол меня как мог,
И болью забавлялся.

Друзья сказали мне:
Твой кактус многоглавый,
Изнеженный в тепле,
Добился громкой славы.
Его бы в те места,
Где ночь и звездопад
От каждого куста
Уносят аромат,

Где лепестки цветов
Кольшат свет небесный,
Где запах женихов
Хранят цветы невесты,
Где без букета роз
Молчат уста свиданья,
А без гвоздик и слез
Безжизненны страданья.

Убрать же за порог
В тень ночи нещадящей
Мучителя не мог
От боли исходящей.
Колюч, не так красив,
Размерами занижен,
Но мною он любим...
И этим я возвышен!

Хотя значение внешности не следует переоценивать, тем не менее мы по собственному опыту знаем, что привлекательный внешний облик, по которому видно, что за внешностью систематически ухаживают, производит на окружающих выгодное впечатление. Но красивая внешность лишь изредка является даром одной природы. Она совершенствуется и сохраняется дисциплиной, самообладанием и умело направленными усилиями. Как говорится: «Нет некрасивых женщин. Есть только женщины, которые не могут сделать себя красивыми...»

Подтвердила это и моя собеседница - косметолог Галина Александровна Голвченко.

— Галина Александровна, что вообще может дать косметика?

— Кое-кто утверждает, что даже самая лучшая косметика не превратит дурнушку в красавицу, и что по-настоящему красивая девушка не нуждается в «приукрашивании». Такое отношение к косметике неправильное. Нет настолько некрасивых людей, чтобы их внешний вид нельзя было бы улучшить путем ухода за лицом и подчеркиванием правильных черт. Как нет такой идеальной красоты, которая бы не нуждалась в косметике. В крайнем случае, косметика подчеркивает естественную красоту и помогает сохранить ее на долгие годы.

Беломраморные цветки ландышей, собранные в поникшие кисти, поражают чистотой и благородством линий. Лепестки, срастаясь, образуют полушаровидную сферу, которая заканчивается отгибающимися наружу тупыми зубцами. В центре цветка торжественно возвышается пестик со светло-зеленой расширенной завязью. К ней, изгибаясь в изящном полупоклоне, прикасаются на коротких нитях пыльники тычинок. Опылителей привлекает сильный запах и пыльца, нектара в цветке нет. При распускании бутона цветоножки опускаются и

— Многие девушки недовольны своим цветом лица. Что бы вы им посоветовали, как специалист?

— Есть вещества, которыми мы сами себе вредим. Например, кофе. Он содержит кофеин, от которого кожа краснеет, шелушится, бывает даже сосуды лопаются. Аналогично для кожи вредны никотин и алкоголь, от них лицо желтеет и покрывается пятнами.

А девушкам я бы посоветовала один раз в неделю делать паровую баню для лица из ромашки, календулы, мяты. Хорошо лицо протирать льдом. Лед сделать в домашних условиях довольно легко. Полезно замораживать воду, настоянную на травах. Для этих целей сгодится тысячелистник. И еще одна очень важная деталь: на ночь обязательно очищайте лицо косметическим молочком.

— Пожалуй, самый больной вопрос: угри и прыщи. Как от них избавиться?

— Причина возникновения угрей — в основном, переходный возраст. Это болезнь кожи. Помните, что нельзя выдавливать угри на подбородке, лучше просто прижигать пораженные места. Лучше же бороться с угрями при помощи витаминов Е, А, С и два раза в неделю делать маски для эластичности кожи и цвета лица.

— А как ее приготовить?

— Сырой яичный желток, 1 чайная ложка меда и чайная ложка глицерина. Наносить маску надо на два часа.

— Но, насколько я знаю, мед может вызвать раздражение, есть какие-нибудь маски из трав?

— Да, действительно, мед подходит только сухому и нормальному типу кожи, жирному типу подобная маска нежелательна. Для такой «капризной» кожи существуют особые маски как, например, маска «Юность». Ромашку, липовый цвет, мяту, лепестки роз измельчите на кофемолке. Добавьте две столовые ложки кипятка, чтобы после размешивания получить кашеобразную смесь. Затем добавьте 1 чайную ложку любого растительного масла. Смывайте через 30-40 минут теплой водой.

— Галина Александровна, а у вас есть свои секреты ухода за кожей?

— Пожалуй, нет. Но я хочу посоветовать девушкам не увлекаться тональными кремами и пудрами, вызывающими закупорку пор и влекущими появление черных точек. Ну а если вы совсем не можете обойтись без того, чтобы не попудрить носик, то, вернувшись домой, сразу постарайтесь снять косметику специальным молочком.

Беседовала Яна ПАРХОМЕНКО, слушательница подготовительных курсов университета.

МИР ЦВЕТОВ -- МИР ПРЕКРАСНОГО

... В НИХ ВЕСНЫ ОЧАРОВАНИЕ

цветки смотрят вниз. И если насекомое их не посетит, опыление может произойти собственной пылью.

Садоводы, оценив изящество этих весенних цветов, еще в XVI веке ввели их в культуру. Были созданы обильно цветущие сорта с розовыми махровыми цветками и даже пестролистными. Зимующие почки ландышей стали предметом экспорта. Были разработаны способы выгонки ландышей к заданному сроку, особенно зимой. Очень эффектные цветущие ландыши, помещенные в специальные сосуды с отверстиями на боковых стенках, откуда выглядывают цветочные почки. Внутрь сосуда помещают рыхлую почву или мох. Распускаясь одновременно и повторяя форму сосуда, ландыши образуют «пирамиды», «пасхальные яйца» и широко используются в рекламных целях.

Букетик ландышей в обрамлении блестящих

эллиптических листьев — изящный миниатюрный подарок. Его обычно дарят девушкам. Обмен букетиками ландышей между молодыми людьми во Франции означал согласие на брачный союз. Однако цветки ландыша, как и остальные части растения, ядовиты. Букетики ландышей ставят в хорошо проветриваемых помещениях. Неуместны они в спальнях, комнатах и в качестве подарка при посещении больного.

В вазах ландыши обычно не соединяют с другими цветами. Но во временных аранжировках их сочетают с розами, фиалками, ирисами, экзотическими соцветиями и пестрыми листьями тропических растений. Ландыши считаются изысканным украшением на официальном или свадебном обеде. Букетик ландышей — хорошее дополнение в оформлении подарка (книги, художественного произведения). Ландыши реко-

мендуют использовать в бутоньерках — миниатюрных сочетаниях с листьями и другими маленькими цветами для украшения одежды и причесок.

Однако лучше любоваться ландышами в природной обстановке — в сосновых и лиственных лесах, влажных лугах. Можно создавать мини-садики из ландышей — «конваллярии» в парках, садах, на приусадебных и дачных участках. Ведь в пригородных зонах ландыши находятся на грани исчезновения из-за неправильного сбора. Корневища ландыша сильно ветвятся и даже небольшое их поранение может вызвать гибель всей ландышевой полянки. Нужно беречь ландыши, чтобы и у наших потомков эти хрупкие цветы ассоциировались с весенним обновлением природы, нежностью и чистотой.

Р.МАРКЕЛОВА, доцент кафедры ботаники и физиологии растений.

Для вас, дачники Частная собственность или пожизненное владение?

Законодательные акты о земле предусматривают такие понятия, как приобретение земельного участка в частную собственность и закрепление его в пожизненное наследуемое владение. Основное различие — только собственник при необходимости может продать земельный участок. Об этом прямо сказано в порядке купли-продажи земельных участков гражданами Республики Беларусь, утвер-

жденном Комитетом по земельной реформе и землеустройству при Совете Министров РБ. При совершении купли-продажи продавец или покупатель не могут изменить целевое назначение и режим использования земельного участка.

Земельный участок, закрепленный в пожизненное наследуемое владение, продать нельзя.

Когда земля покупается, собственнику в соответствии

со статьей 3 Закона «О праве собственности на землю», выдается Государственный акт на право частной собственности на землю.

Право пожизненного наследуемого владения также закрепляется Государственным актом.

В первом и другом случаях гражданин обязан оформить все необходимые документы на земельный участок и получить Государственный акт.

ГОМЕЛЬСКИ ДЗЯРЖАЎНЫ УНІВЕРСІТЭТ імя Ф.СКАРЫНЫ

аб'яўляе конкурс на замяшчэнне вакантных пасадаў па кафедрах:
- філасофіі - ст.выкладчыка;
- крымінальнага права і працэсу - заг.кафедры, асістэнта (2);
- тэорыі і гісторыі дзяржавы і права - дацэнта;
- агульнай фізікі - дацэнта;
- лёгкай атлетыкі і лыжнага спорту - ст.выкладчыка;
- геаграфіі - асістэнта;
- французскай мовы - выкладчыка;
- аўтаматызаваных сістэм апрацоўкі інфармацыі - асістэнта;
- геалогіі і разведкі карысных выкапняў - асістэнта.
Тэрмін падачы заяў - не пазней 1 месяца з дня апублікавання паведамлення.
Заявы накіроўваць на адрас: 246699, г.Гомель, вул.Савецкая, 104.

РЭКТАРАТ.

Аўтары надрукаваных матэрыялаў нясуць адказнасць за падбор і дакладнасць прыведзеных фактаў, цытат, эканамічных даных, асабістых імён, геаграфічных назваў і іншай інфармацыі, а таксама за тое, каб у матэрыялах не ўтрымлівалася даных, якія не падлягаюць адкрыты публікацыі. Рэдакцыя можа друкаваць артыкулы ў парадку абмеркавання, не раздзяляючы пункту гледжання аўтара.

ЗАСНАВАЛЬНИК -- Гомельскі дзяржаўны ўніверсітэт імя Ф.Скарыны.

Наш адрас: 246699, г. Гомель, вул. Савецкая, 104, пакой 1-18, тэл. 57-43-21.

Зарэгістравана ў Дзяржкамдруку 26 чэрвеня 1996г. Рэгістрацыйны № 263

Спонсар газеты -- прафком студэнтаў. Газета набрана і сверстана на настольно-издательском комплексе ИВЦ ГГУ, отпечатана на фабрике "Полеспечать", г.Гомель, ул. Советская, 1.

Якасць друку адпавядае якасці арыгіналаў заказчыка.

Рэдактар Уладзімір БАЛОГА

Аб'ём 1 друк. арк. Тыраж 1.000 экз. Заказ 213.

Падпісана да друку ў 15.00 27.04.1999 г.